

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10PPOm/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620203053
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2020:4620203053.2

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany sudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletú: Y. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., ul. O. č. XXX/X, t. č. bytom H. pre deti a rodiny T. n. o. Z., ul. O. č. XXX/X, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky: M. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., ul. O. č. XXX/X, t. č. bytom J. č. XXX a neurčeného otca, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany na nariadenie neodkladného opatrenia - dočasného zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti právnickej osoby, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým maloletú Y. K., nar. XX.XX.XXXX dočasne z v e r u j e do starostlivosti pracovníkov N. strediska T. Z., ul. O. č. XXX/X.

Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou Y. K..

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany (ďalej len „Úrad“) podal dňa 27.11.2020 na tunajšom súde návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), ktorým bude mal. Y. K. dočasne zverená do starostlivosti právnickej osoby - N. strediska T. Z., ul. O. č. 246/9 a to z dôvodu, že mal. Y. sa narodila slobodnej matke M. K., otcovstvo k nej nie je usporiadané. Trvalý pobyt majú obidve v B., ul. O., kde prišli o byt a sťahovali sa a bývali na viacerých miestach v G., G., Y. pri I.. Naposledy sa spolu presťahovali do Ubytovne u Q. na ul. M. L. XX do G., kde bývali od januára 2019, kedy prišli z Y.. Úrad bol o tejto situácii informovaný Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, ktorý im odstúpil spisovú dokumentáciu mal. Y. a poskytol potrebné informácie. Matka mal. Y. M. K. je ťažko zdravotne postihnutá po detskej mozgovej obrne, pohybuje sa s problémami s dvomi barlami, s obidvomi žila v spoločnej domácnosti stará matka dieťaťa p. Y. J., nar. X.X.XXXX, starobná dôchodkyňa, trvale bytom B., O. XXX/X. Na základe uvedeného Úrad začal pracovať s rodinou, navštevovať domácnosť a prešetrovať pomery, poskytoval sociálne poradenstvo matke a starej matke, usmerňoval ich, čo sa týka výchovy a starostlivosti o maloletú. Taktiež matku nabádali k tomu, aby dala dieťa do materskej školy, na základe čoho ju prihlásila do Materskej školy na ul. O. v G.. Taktiež boli prihlásiť dieťa k pediatričke MUDr. N. W., ktorá v útlom veku prichádzala s mal. Y. do kontaktu v čase, keď nejakú dobu bývali pred niekoľkými rokmi v G.. Pri návštevách v domácnosti neboli zistené závažné nedostatky, aj keď mali výhrady k hygiene a čistote prostredia, obidve boli upozorňované, aby si udržiavali v byte poriadok. Maloletá spočiatku bola veľmi rezervovaná a nerozprávala, neskôr sa uvoľnila, rozprávala, pochválila sa s hračkami, s vecami, rozprávala o tom, že bola v Španielsku na prázdninách u tety. Problém nastal, keď dostal Úrad oznam, že stará matka sa vážne zranila, spadla v domácnosti a utrpela zlomeniny, následne mala byť hospitalizovaná v nemocnici a operovaná a ležala na doliečovacom oddelení Nemocnice v Partizánskom. Počas jej hospitalizácie hygiena mal. Y., ako aj domácnosti zlyhávala, matka sa nevedela a nedokázala o ňu riadne postarať, prestala ju nosiť do škôlky, kde predtým riadne chodila a mala problém nielen so starostlivosťou o dieťa,

ale aj so starostlivosťou o vlastnú osobu. Situácia bola neúnosná a preto Úrad dňa 16.5.2020 podal návrh na Okresný súd Topoľčany na vydanie neodkladného opatrenia v zmysle § 365 ods. 1,2 CMP.

2. Uznesením sp. zn. 10PPOm/1/2019 zo 17.5.2019 súd nariadil podľa § 365 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie, ktorým uložil povinnosť pracovníkom Úradu, odd. SPODaSK odovzdať mal. Y. K. do starostlivosti pracovníkov CDR T. B., prevádzka Z. bez zbytočného odkladu. Uznesenie bolo vykonateľné 17.5.2019, dieťa sa podarilo odovzdať do zariadenia 21.5.2019. Začali aktívne spolupracovať s Centrom a dňa 31.5.2019 sa uskutočnila prvá prípadová konferencia, kde si stanovili úlohy a cieľ zabezpečiť dieťaťu formou krízovej intervencie základné potreby, nakoľko jej fyzický, psychický a sociálny vývin bol ohrozený. Do budúcnosti zverenie dieťaťa do náhradnej starostlivosti, v prípade priaznivých okolností, ak matka a prastará matka budú schopné prevziať v rámci svojich možností zodpovednosť za výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa, návrat do biologickej rodiny.

3. O mal. Y. sa začala zaujímať jej matka, ktorá jej pravidelne telefonuje, informuje sa na dcéru, začala ju po skončení adaptačnej doby navštevovať spolu so svojou starou matkou, aj sama. Matka však s vydaním neodkladného opatrenia nesúhlasila a odvolala sa proti uzneseniu. Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 12CoPOm/1/2019 zo dňa 19.6.2019 uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým mal. Y. K. dočasne zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny T., n.o. Z., O. XXX/X bez zbytočného odkladu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.7.2019. O mal. Y. sa začali informovať manželia E. z Z., rodinní známi, u ktorých bola Y. určitú dobu, ktorú poznajú od jej útleho veku a pomáhali jej matke a prastarej matke v starostlivosti o ňu a aj materiálne.

4. Uznesením sp. zn. 9P/121/2019 zo dňa 5.11.2019, právoplatným dňa 4.12.2019 Okresný súd Topoľčany nariadil nad mal. Y. výchovné opatrenie, ktorým ju dočasne odňal z osobnej starostlivosti matky a maloletej nariadil na účely zabezpečenia úpravy jej rodinných a sociálnych pomerov pobyť v CDR T., n. o. Z. po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia, t.j. do 4.6.2020.

5. Ďalším uznesením sp. zn. 10P/117/2020 zo dňa 17.9.2020, právoplatným dňa 24.10.2020 Okresný súd Topoľčany nariadil nad maloletou výchovné opatrenie a to ďalší pobyt v CDR T. na dobu 6 mesiacov s účinnosťou od 4.6.2020.

6. Úrad so zariadením pravidelne spolupracuje, v čase pred pandémiou sa stretávali na prípadových konferenciách a pracovných stretnutiach, mali možnosť vidieť dieťa, hovoriť s ním, spolupracovať s jeho pediatričkou MUDr. O. v Z. a s Materskou školou Z., ktorú Y. začala navštevovať. Matka a prastará matka sa presťahovali do Ubytovne v J., prostredníctvom kolegov z ÚPSVaR Nitra sú pravidelne prešetrované pomery v ich aktuálnej domácnosti, dieťa chodilo na prázdniny k nim. Po zmene spoločenskej situácie vplyvom výskytu vírusu COVID-19 a prijatých protipandemických opatrení nebolo možné, aby matka dcéru navštevovala v zariadení osobne, ani Y., aby chodila domov, napriek tomu matka prejavovala záujem o dcéru, pravidelne jej volávala a informovala sa na svoje dieťa. Po nástupe Y. do CDR T. Z. bola táto sociálne zanedbaná, nemala dostatok oblečenia a obuvi, mala nedostatočné hygienické a stravovacie návyky. Postupom času sa dobre adaptovala na zmenené prostredie, návyky si osvojila a je šikovná. Jej psychomotorický vývin je veku primeraný napriek počiatočným problémom. Časť letných prázdnin strávila Y. u matky a prastarej matky, ich pohyb na verejnosti je obmedzený, preto matka dávala Y. jej údajnému biologickému otcovi, ktorý nie je v rodnom liste zapísaný a tento býva v V.. S maloletou chodil na kúpalisko, dieťa sa vrátilo do zariadenia znovu s určitými zlozvykmi, vo vlasoch malo pedikulózu a spomínalo ako trávilo čas, ako mama a babka nevládze. Správanie sa Y. je v súlade s pravidlami zariadenia, má osvojené stravovacie návyky, ale je naďalej potrebné pozitívne vplyvať na ich upevňovanie. Je priateľská, vychádza dobre s rovesníkmi. Od 2.9.2020 je žiačkou Základnej školy Z.. Y. má veľmi rada svoju matku a prastarú matku, telefonuje s nimi každý piatok v určenom čase od 14,00-19,00 hod. Komunikácia medzi matkou a pracovníkmi CDR je primeraná. Zo správy CDR T. Z. vyplýva, že zaznamenali posun v rešpektovaní pravidiel, mierne posun a zlepšenie hygienických návykov a celkové mierne pozitívne napredovanie. Maloletú však ovplyvňuje dlhoročné výchovné pôsobenie v značne neprimeraných podmienkach a slabom výchovnom vplyve a do značnej miery aj simplexnosť osobnosti maloletej. Precíznosť, dôslednosť, systematickosť je absolútne nevyhnutný základ ďalšieho výchovného pôsobenia na Y.. Ona zvláda situáciu, kedy nemôže byť s matkou a prastarou matkou celkom dobre, je ubytovaná s rovesníkmi, rýchlo sa prispôsobila novým okolnostiam. V rámci skupiny bol prispôsobený režim pre maloleté deti v predškolskom veku a v 1. ročníku ZŠ. Y. sa pýta na mamu.

7. Z aktuálneho šetrenia pomerov v domácnosti matky a prastarej matky vyplýva, že bytové a sociálne pomery menovaných sa nezmenili, vchodové dvere sa už dajú zatvoriť, sú opravené. Matka a prastará matka sa zdržiavajú prevažne na posteli, kde spia, pozerajú televízor, lúštia krížovky, stravujú sa. Hygiena domácnosti sa opäť zhoršila, napriek upozorneniu na zlý vzduch v miestnosti odmietli vetrať s tým, že im "ujde teplo". Okolo postele boli pohádzané veci, oblečenie, zvyšky potravy. Keď sociálne kurátorky požiadali matku, aby im ukázala, čo pripravuje na obed, s ťažkosťou vstala, pridžala sa predmetov.

8. Aktuálne Y. navštevuje prvý ročník Základnej školy Z., triedna učiteľka Mgr. N. v správe uviedla, že Y. sa na školu a kolektív dobre adaptovala, na vyučovaní je snaživá, aktívna, má záujem učiť sa. Na vyučovanie sa pripravuje, píše si domáce úlohy, nosí pomôcky. Vyučujúca je v kontakte s pracovníčkami centra a neustále cez školskú stránku spolu komunikujú, pokiaľ vznikne problém, tak ho operatívne riešia. Y. si nosí desiatu, chodí na obedy. Manželia E., ktorí sa považujú za blízke osoby Y., podali návrh na úpravu styku s dieťaťom, ktorý je vedený na tunajšom súde pod sp. zn. 9P/133/2020, vo veci zatiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté. Napriek tomu, že mal. Y. je v zariadení už viac ako rok, matka záujem o svoju dcéru prejavuje, má ju rada, rovnako ako Y. ju, opakovane uložené výchovné opatrenie si splnilo svoj účel len čiastočne, avšak aktuálne nie je matka schopná prebrať zodpovednosť za výchovu a starostlivosť o dieťa. Pre Y. nateraz nie je ani v jej psychickom, ani sociálnom, či fyzickom vývine nápomocné, aby sa opäť dostala do slabého výchovného a minimálneho rodičovského výchovného vplyvu. Preto je podľa názoru Úradu nevyhnutné dočasne upraviť pomery maloletej nariadením neodkladného opatrenia a po vykonanom dokazovaní na pojednávaní aj rozhodnúť rozsudkom o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou.

9. Podľa § 324 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

Podľa § 360 ods. 1, 2 zák. č. 161/2015 Z. z. - Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

Podľa § 365 ods. 1, 2 CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Podľa § 367 ods. 1 - 4 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

10. Súd po oboznámení s návrhom a obsahom spisov tunajšieho súdu zistil, že mal. Y. K. je narodená mimo manželstva, otcovstvo k nej nie je určené.

11. Prvýkrát tunajší súd o pomeroch maloletej Y. rozhodol dňa 17.5.2019 uznesením sp. zn. 10PPOm/1/2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12CoPOm/1/2019 zo dňa 19.6.2019 tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú dočasne zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny T. n. o. Z., následne tunajší súd uznesením sp. zn. 9P/121/2019 zo dňa 5.11.2019, právoplatným dňa 4.12.2019 nariadil výchovné opatrenie, ktorým maloletú dočasne odňal zo starostlivosti matky a maloletej nariadil na účely zabezpečenia úpravy jej rodinných a sociálnych pomerov pobyt v Centre pre deti a rodiny T. n. o. Z. na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia, teda do 4.6.2020.

12. Keďže pomery v rodine maloletej sa počas tejto doby nezlepšili natoľko, aby sa maloletá mohla domov vrátiť bez toho, aby to nebolo na jej ujmu jej oprávnených záujmov, tunajší súd v súlade s ustanovením § 37 ods. 8 Zákona o rodine uznesením sp. zn. 10P/117/2020 zo dňa 17.9.2020 rozhodol o opakovanom uložení výchovného opatrenia ďalším pobytom maloletej v Centre pre deti a rodiny T. n. o. Bošany na dobu 6 mesiacov s účinnosťou od 4.6.2020.

13. Po oboznámení s aktuálnym návrhom Úradu je zrejmé, že ani toto ďalšie výchovné opatrenie nevedlo k sanácii rodinných a sociálnych pomerov maloletej a je v jej záujme, aby naďalej bola v starostlivosti inštitúcie, ktorá jej zabezpečí profesionálnu odbornú a všestrannú starostlivosť, ktorú jej nie je matka schopná zabezpečiť v adekvátnom rozsahu. Pobyt maloletej v Centre končí dňom 4.12.2020, preto bolo potrebné urýchlene dočasne upraviť pomery maloletej tak, aby v zariadení mohla zostať naďalej, pretože súd má zato, že je to v jej najlepšom záujme a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou, o ktorom bude súd rozhodovať v riadnom konaní na základe vykonaného dokazovania. Vzhľadom na zistené skutočnosti a s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd rozhodol týmto uznesením o nariadení neodkladného opatrenia tak, že zveril maloletú dočasne do starostlivosti Centra pre deti a rodiny T. n. o. Z..

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (musí v ňom byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí v ňom byť uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto uznesenie je vykonateľné jeho vyhotovením (§ 367 ods. 3 CMP).